

Britse oud-hoofdinspecteur John Gribbon: 'Uiteindelijk bepaalt de fokker zelf hoe de koe eruitziet die het beste bij hem en zijn bedrijfssysteem past'

Scherprechter met pensioen

Na een succesvolle carrière als bedrijfsleider op melkveebedrijven zette John Gribbon zich bijna twintig jaar in voor het Britse stamboek. Als internationaal jurylid pleitte hij voor een Europees reglement voor toiletteren op shows om bomvolle uiers in de ring te voorkomen.

tekst **Jaap van der Knaap**

Het is een klein hoekje in de stand van Holstein UK waar het interview met de voormalig hoofdinspecteur van het Britse holsteinstamboek, John Gribbon, plaatsvindt. Maar hoe onopvallend de plek ook is, tal van bezoekers aan de beurs Livestock Event in het Britse Birmingham stoppen bij het passeren van de stand om Gribbon even snel een hand te geven. De Brit is een bekend gezicht in de fokkerijwereld, hij jureerde ontelbaar

veel keuringen. Dat leverde hem veel sympathie op in het showcircuit. Gribbon kent iedereen en iedereen kent hem. In zijn carrière als prijsrechter zette hij koeien van vijf verschillende rassen op volgorde in niet minder dan 23 landen. Ook in Nederland jureerde hij een aantal maal, al moest hij eind vorig jaar op het laatste moment verstek laten gaan bij de HHH-show vanwege zijn gezondheid. Nog altijd is zijn gezondheid broos, maar

daar wil de 65-jarige Gribbon het niet over hebben. 'Ik kan nog prima jureren, al wordt het wel wat zwaar om vijf, zes uur midden in de ring te staan.'

U was 19 jaar actief bij het Britse holsteinstamboek. Wat heeft u zien veranderen?

'De bedrijven zijn in die jaren flink groter geworden. De holsteinkoe werd melkrijker, groter en de uierkwaliteit verbeterde sterk. Die grotere, commerci-

ele bedrijven vragen om sterke, gezonde koeien met een hoge productie en kwaliteitsuiers. Dat deze bedrijven kleinere koeien zouden willen fokken omdat dat beter past in het bedrijfssysteem, dat heb ik altijd tegengesproken. Koeien hebben maat nodig voor voldoende capaciteit, ze moeten ruwvoer verwerken. Ik vertel commerciële fokkers altijd dat ze bovengemiddeld grote koeien moeten fokken. Daar waar stamboeken besloten om de dieren kleiner te gaan fokken, betekende het altijd het einde van het ras.'

Waar moet de huidige holsteinkoe anno 2014 tegen beschermd worden?

'We moeten bij de holsteinkoe de borstbreedte en borstdiepte niet vergeten. Daar moet meer aandacht voor komen, net zoals voor de beenstand. De stand van het achterbeen begint nu wel erg steil te worden. Het frame van de jerseykoe zit momenteel beter in elkaar. De jerseykoe heeft meer balans tussen voor-, midden- en achterhand dan de holsteinkoe. Daar zouden holsteinfokkers van moeten leren.'

U adviseerde jarenlang de uniformeringscommissie van het internationale holsteinstamboek. Wat is de rol van die commissie?

'Voor een betrouwbare, internationale fokwaardeschatting moeten alle exterieurkenmerken van de koe op dezelfde manier worden beoordeeld. Binnen de commissie hebben we afspraken gemaakt op welke wijze we de holsteinkoe op 18 punten beoordelen. Dat hoeft niet te betekenen dat we allemaal exact dezelfde ideale koe voor ogen hebben, het is geen waardeoordeel. Daarom is er ook geen wereldwijde true-type-koe. Dat zo'n true-type-koe van land tot land kan verschillen heeft met het klimaat, het ma-

'Te volle uiers in de keuringsring zijn niet in het belang van het dier en al helemaal niet uit te leggen aan burgers'

nagement en het huisvestingssysteem te maken. Maar ook per boer kan het verschillen. Uiteindelijk bepaalt de fokker zelf hoe de koe eruitziet die het beste bij hem en zijn bedrijfssysteem past.'

Tot dit jaar was u ook voorzitter van een Europese commissie voor harmonisering van juryleden die zich onder meer buigt over een internationaal showreglement.

'In deze commissie proberen we afspraken te maken wat we wel en niet tolereren in de keuringsring. Het nut hiervan werd duidelijk tijdens het laatste EK in Fribourg, daar zaten de uiers van een aantal koeien veel te vol. Bomvolle uiers zijn niet in het belang van het dier en al helemaal niet uit te leggen aan de burger. Het valt alleen niet mee om daar regels voor te maken. Hoe stel je vast hoeveel melk er in een uier mag? Oudmelkte koeien kunnen meer uren melk dragen dan verse koeien.'

Dat klinkt betuttelend.

'Er zijn nu geen internationale afspraken, maar sommige landen hebben al wel eigen regels. Zo mogen we in Groot-Brittannië de spenen niet dichtplakken om te voorkomen dat er melk uitloopt. Daarmee zijn wij strenger dan in de rest

van Europa. Persoonlijk heb ik meer moeite met die glimmende babyolie die sommige cowfitters op de uiers smeren, zodat ze beter opvallen. Dat is weliswaar niets ten nadele van de koe, maar of je het moet willen, dat vraag ik mij wel af. Nogmaals, het is lastig om grenzen aan te geven hoe ver je kunt gaan. Juryleden hebben hierin ook een rol, zij kunnen koeien met te volle uiers lager plaatsen. We zullen in elk geval moeten voorkomen dat er praktijken plaatsvinden die maatschappelijk onwenselijk zijn.'

U pleitte er binnen het internationale stamboek voor dat juryleden meer uitgewisseld moeten worden. Waarom?

'Jurywerk mag nooit een kwestie van jureren op gezichten of namen worden. Het zou goed zijn wanneer op de grote, nationale keuringen juryleden in de ring staan die de koeien en eigenaren niet kennen of nooit gezien hebben. Helaas zijn sommige landen bang dat buitenlandse juryleden een andere ideaaltype koe vooraan zetten. Het is een taak van het internationale stamboek om juryleden op te leiden die uniform jureren en altijd de beste koe vooraan zetten.'

Welke bijdrage kan genomische selectie leveren aan het exterieur van de koe?

'Het is een techniek waar tot nu toe vooral de ki's de vruchten van plukken. In mijn ogen kun je als veehouder prima jonge genoomstieren inzetten, maar zorg er wel voor dat je niet alle eieren in hetzelfde mandje stopt. Blijf naar de stamboom kijken, maar ook naar het exterieur van de stier zelf. Je kunt van een lelijke stier niet verwachten dat hij excellente dochters vererft.'

Wat vond u de mooiste keuring waar u de koeien op een rij zette?

'Dat was het EK in Cremona in 2010. Toen ik daar Castel James Jolie aanwees als kampioene en er een staande ovatie kwam, was dat echt een kippenvolmoment. Als ik nu een favoriete koe moet noemen, dan zou ik de Spaanse Goldwyndochter Ashlyn Vray aanwijzen. In Nederland heb ik veel waardering voor Jurordochter Wilhelmina 358 van Teus van Dijk. Ik zette haar als jonge koe al eens voorop en jaren later zag ik haar nog eens na een productie van meer dan 100.000 kg. Wat een geweldige koe. Het is de uitdaging voor elk jurylid om dit soort koeien op jonge leeftijd al de waardering te geven die ze verdienen. Dit zijn koeien die we toch allemaal willen hebben?'